

Posudek na bakalářskou práci

Název: Tibeťané v České republice. Transnacionální migrace Tibeťanů.

Autor. Aneta Bednářová

Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha 2014, 77 s.

Aneta Bednářová si zvolila téma z oblasti studia migrací. Zaměřila se na migranty z Tibetu. Jejím cílem bylo interpretovat jejich pozici v ČR v kontextu konceptu transnacionální migrace. Ve své podstatě si kladla otázku, jak lze rozumět migraci, síti vztahů a identitě Tibeťanů v ČR. S ohledem na zkoumanou populaci Tibeťanů se jedná o dosud nezkoumané téma.

Jak již bylo výše uvedeno, východiskem stal koncept transnacionální migrace. Ten představila Aneta Bednářová právě s ohledem na klíčová témata: domov, sociální síť a identita. Pracovala s poměrně bohatou literaturou. Nespokojila se pouze s přehledovými studiemi českých autorů, ale také využila zahraniční literaturu zabývající se dílčími tématy (zejména tématem domova). V rámci teoretické části uvedla také základní informace o Tibetu a kontextu současné emigrace z tohoto území. Zde ovšem převážně využívala české zdroje. V každém případě rešerše literatury je nadstandardní.

Vlastní výzkum založila autorka na kvalitativní metodologii. Tu představila poměrně obsáhle a přehledně. To svědčí nejen o jejím smyslu pro detail, citlivost k datům, ale také to dokumentuje výzkumnou práci, kterou provedla. Nutno říci, že nebyla malá. Její plán, kontaktovat a do výzkumu zahrnout všechny migranty, kteří se identifikují jako Tibeťané, byla již na počátku ambiciózní. Přesto se jí posléze podařilo ke spolupráci získat pět z osmi/devíti Tibeťanů v ČR. Nicméně je otázka, zda v její „síti uvízli všichni Tibeťané“ (8-9), resp. bylo by dobré tuto pochybnost mít na zřeteli. Tato nejistota nikterak nedevaluje počet informátorů. Pět Tibeťanů je dostačující i s ohledem na to, že s nimi vedla badatelka několik rozhovorů a prováděla i zúčastněné pozorování.

Popis dat a interpretaci založila Aneta Bednářová na komparaci pěti případů. Vlastně již zde se ukazuje, jak odlišná může být zkušenost lidí, kteří se identifikují v těžce etnické identitě. Již v tomto ohledu potvrdila individuálnost globalizovaného světa, který je jednou z proměnných transnacionálního konceptu migrací. Na pozadí migračních příběhů, pak autorka prezentovala odlišný vztah informátorů k domovu, vytváření sociálních vztahů a prezentovanou identitu. Podařilo se jí ukázat, že procesy identifikace jsou podmíněné sociálními sítěmi, v nichž se člověk ocitá a z nichž čerpá zkušenost. Zároveň její data korespondují s tezí transnacionalismu, že ačkoliv jedinci se identifikují v původní identitě (etnicitě), jejich sociální pole mění jejich identitu na transnacionální. Text graduje, nicméně v zápalu výkladu se i Aneta Bednářová „upsala“. Na s. 62 asi větu o tom, že kontakt s rodiči má pouze Dorje, myslela jinak, než vyzněla (protože v kontaktu je i Kelsag).

Po stránce formální text vyniká čtivostí a je v něm jen málo překlepů. Grafická stránka je sympatická. Soupis literatury a elektronických zdrojů bývá zpravidla uváděn v jediném seznamu.

Práce Anety Bednářové je konzistentní, dobře aložená a strukturovaná. Pro práci s daty si zvolila konzervativnější cestu v tom smyslu, že spoléhala na v literatuře klíčová témata. Jako vedoucí práce ve své podstatě toto pojetí preferuji, protože umožní začínajícímu badateli přistoupit k výzkumu a jeho analýze s vhladem. Skutečnost, že Aneta Bednářová je vynikající v analytickém myšlení pak jednoznačně dokazuje závěr, v němž přemostila teoretickou a empirickou část bakalářské práce.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

V Praze 31. 8. 2014

Dana Bittnerová